

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZOMBAT, 1931. MAJUS 30.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 118. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE

A városi nagytanács hattyudala iránt csak mérsékelt érdeklődést tanusítottak a városatyák

Lassan szállingóztak a városatyák a nagytanács tegnap délutáni közgyűlésére. A külső kép is elárulta a feloszlás előtti hangulatot és a bizonytalanságot úgy, hogy a tanácskozás csak öt óraker lett határozatképes, amikor Balta Koriolán dr. főpolgármester megnyitotta a közgyűlést. A nagytanácsba hivatalból behívott tagok mandátumát a közgyűlés igazolta, azonban az eskütelre nem került a sor, mert sem a kormányzó, sem annak megbízottja nem jelent meg a közgyűlésen és így a négy új tag csendes hallgatója maradt a közgyűlésnek.

A durva téglagyári igazgató

Napirend előtt Both István a városi téglagyárnak a munkásokkal szemben tanusított eljárását tette szóvá. Elmondotta, hogy az igazgató az egyik munkást azért, mert az két méter füvet lekaszált, ki akarta köttetni, erre azonban egy másik munkás tiltakozása miatt nem került sor. Erre ezt a munkást az igazgató elbocsátotta, később házkutatást tartottak nála, majd kommunistagyanúsak tüntette fel és kéri, hogy a városi nagytanács az igazgatót vonja felelősségre, indítsa meg a fegyelmi eljárást, az elbocsátott munkást pedig vegye vissza.

Balta Koriolán dr. főpolgármester hangoztatta, hogy ő az igazgatót telefonon felhívta, aki kijelentette, hogy a munkás kommunisták földalatti aknamunkát folytat és izgat. Maga is úgy véli, hogy nem lehet napirendre térni az ügy felett és javasolja, hogy szigorú vizsgálatot indítsanak. A bizottság tagjai Schmitz Ferenc dr. alpolgármester, Szappanos Gyula, Tietz József, Todorescu Vazul és Hadai József lettek. Az indítványt a nagytanács egyhangúlag elfogadta.

Mellőzik a magyar tisztviselőt

Élénk vita fejlődött ki a napirend következő pontjánál. Lapunk más helyén közöljük, hogy az illetékes bizottság több városi tisztviselő előléptetését hozta javaslatba. Azon tisztviselők előléptetéséhez, akik egyetemi képesítéssel rendelkeznek, a városi nagytanács jóváhagyása szükséges. A kérdéshez elsőnek Ungár Adolf dr. szólalt fel.

— Nincs kifogásom — ugymond — az előléptetések ellen, azonban úgy látja, hogy Koszó János dr. tiszteletbeli tanácsnokot súlyos mellőzés érte. Koszó János dr., aki a város egyik legérdemesebb tisztviselője, hátrányban maradt Angerbauer Rolandttal szemben. Ungár Adolf dr. hiteles adatok alapján kimutatja, hogy Angerbauer, akinek csak államtudományi doktorátusa van, az utóbbi évek folyamán érthetetlen módon elébe került a jogi doktorátussal rendelkező Koszó Jánosnak. Koszó képesítése, szolgálati ideje és működése után megérdemli az előléptetést a tanácsnok rangfokozatba és nem szeretné, ha ez a mellőzés magyar kisebbségi volta miatt történt volna. Második kérdése az, vajjon Demetrovics Mihálynak van-e egyetemi képesítése.

A multa háritják a felelősséget

Balta Koriolán dr. főpolgármester kifejtette, hogy ő csak a jelenlegi helyzetet vehette figyelembe, a múlt mulasztásáért nem őt terheli a felelősség. Koszó János dr. előléptet azonban csak egy rangfokozattal. Ami Demetrovicit illeti, szerzett jogai vannak és egyetemi képesítés nélkül is tanácsnok rangot nyerhet.

Szappanos Gyula érthetetlennek tartja, hogy a nagytanács jóakarattal ne hozza helyre a Koszót ért sérelmet, akivel kézzel fogható mélytánytalanság történt.

Nicolaevici Pál dr.: Ez a múlt büne.

Ungár Adolf dr. fentartja indítványát, azonban az előléptető bizottság javaslatát a közgyűlés mégis elfogadta. Balta megígérte ugyan, hogy egy év múlva Koszó előlép, azonban valószínű, hogy akkorára utódja méltányosabban fogja ezt a jogos ügyet elintézni.

A rossz utak

A főpolgármester ezután kérte a nagytanácsot, hogy több rendkívüli hitelt szavazzon meg. A hitelek között szerepelt az uralkodó tiszteletere rendezett bankett és más előkészítési költség is. Erre a célra 300.000 lei megszavazását kérték. Both István ama nézetének ad kifejezést, hogy amikor emberek ezrei nyomorognak és munkanélkül vannak, akkor a város ne fizesse meg a tehetős emberek bankettköltsé-

geit. A király látogatásával kapcsolatban még az a megjegyzése, hogy az utakat ne csak akkor javítsák, amikor a király Temesvárra jön és ne csak azt az utvonalat, amelyen az uralkodó elhalad, hanem javítsák a külvárosok utait és járdáit is. (Élénk helyeslés) A közgyűlés a rendkívüli hiteleket megszavazta. Elfogadta a közgyűlés a patkányirtásra vonatkozó városi szabályrendeletet is.

Mindenből lehet kisebbségi kérdés

Ezután az interpellációkra került a sor és Novac Traján módot talált arra, hogy a kenyérrak megállapításából kisebbségi kérdést faragjon. Indokolatlannak tartja, hogy a kenyérrakot az állandó választmány egy lelei felemelte. Kéri a nagytanácsot, hogy semmisítse meg a választmánynak erre vonatkozó döntését. Kikel az állandó választmány kisebbségi tagjai ellen, mert azok akkor, amikor kisebbségi érdekek védelméről van szó, sorompóba állnak, de amikor a kenyérrak felemelését határozták el, hallgattak. Temesvárott túlnyomóan kisebbségek vannak és a kenyérrak megvédésével kisebbségi érdekeket védtek volna meg.

Balta Koriolán dr. megállapítja, hogy a kenyérrak megállapításánál nem lehet nemzetiségi szempontokat figyelembe venni. Az állandó választmány lelkiismerete alapján döntött és a jelenlegi buzára figyelembevételével járt el, különben Temesvárott még mindig olesóbb a kenyér, mint más városokban.

Both István két-három kapitalista pék és mézársmester ellen szól, akik lehengerelik a kisiparosokat és ezek védelmét kéri.

Novac Traján indítványa felett a nagytanács napirendre tért.

A gyatra rendezés

Meglepetésnek szánta Banarescu Mihaila női tanács tag előterjesztését. Eles szavakban kifogásolja a király látogatása körüli rendezést, mert a színházba és a bankettre többen az illetékesek közül nem kaptak meghívót. Nem hívták meg a műgyetem tanárait sem. Tiltakozik az ellen, hogy előterjesztését nem tüzték a közgyűlés napirendjére.

Balta Koriolán dr. főpolgármester kijelenti, hogy a rendezésért ő

vállalja a felelősséget és ő mindenkit kielégíteni igyekezett. Megszoktam már — mondotta — hogy nemcsak a királybankett miatt támadnak, hanem eddigi működésem alatt is a vizsgálatok sorát vezetik ellenem.

A főpolgármester választát tudomásul vették.

Magari Lajos megállapítja, hogy a tejközpont ellen vizsgálatot vezettek, azonban a vizsgálat eredményének megvitatását nem tüzték napirendre. Kifogásolja, hogy a részéről előterjesztett építkezési program és nagyobb kölcsön felvétele ügyében sem történt jelentés-tétel. Sürgeti a közmunkák megindítását, mert a munkanélküliség napról-napra nő.

Balta Koriolán dr.: Egyelőre el- lenem és a városi vezetőség ellen vezettek vizsgálatot, hogyan érhetünk volna reá a mi általunk vezetett vizsgálatok beszámolójára? Ami az építkezéseket illeti, magam is rajta leszek, hogy erre a célra kiküldött bizottság folytassa le a tárgyalásokat a kölcsön ügyében.

Végre tefő alatt a Titulescu-pótlék

Ezután Balta Koriolán dr. főpolgármester a városi tisztviselők Titulescu-pótléka ügyében történt egyezmény ratifikálásának szükségességét hangoztatja. Mivel azonban elegendő számú tanács tag nem volt jelen, a főpolgármester a közgyűlést tíz percre felfüggesztette, hogy a tagokat összehozzák.

A közgyűlés újra való megnyitása után a főpolgármester megállapította a pénzügyi kérdések elintézésére megállapított határozatképességet. Disela Pál pénzügyi tanácsos ismertette a Titulescu-pótlék kifizetése körül a városi tisztviselőkkel kötött egyezményt. Eszerint a város a követelések hatvan százalékát kiegyenlíti és a tisztviselők a város ellen indított pert visszavonják. A hatvan százalékot a városi vezetőség rövidesen a rendelkezésre álló alapokból folyósítja a tisztviselőknek. Ezt az egyezményt a közgyűlés vita nélkül ratifikálta és ezzel ez az évek óta vajudó ügy végre elintézést nyert, amennyiben azt a revíziós bizottság is tudomásul veszi.

A közgyűlést végül Balta Koriolán dr. főpolgármester berekesztette.

A 85 éves Apponyi Albert

ünneplése a magyar képviselőház diszülése keretében a leglelkesebb hangulat közepette ment végbe

Nemzeti ajándék és örökös nyugdíj

Magyarország szeretettel és rajongással ünnepli a maga great old man-jét, élő nemzeti szent emberét, Apponyi Albert grófot, aki most érte meg nyolevanötödik születésnapját. A különböző társaságok és egyesületek már előzetesen ünnepelték Apponyit, Jászberény városa pedig, amelynek Apponyi Albert megszaktítás nélkül ötven esztendő óta a képviselője, szombaton rendez a tiszteletére ünnepélyt, amely alkalommal megszólaltatják a város ősi ereklyéjét, Lehel vezér híres kürtjét is. A magyar külügyi társaság pünkösdkor méltatta Apponyi Albertet, aki évtizedek óta nemcsak az ország határain belül, hanem messze a határokon túl is dicsőséget szerzett hazájának, amelynek érdekében szüntelenül dolgozik. Különösen sokat dolgozott ezen a téren Apponyi a szerencsétlen világháború után a különböző nemzetközi tárgyalásokon és elsősorban Genfben, a Népszövetség előtt. A külügyi társaság ünnepélyén Bethlen István gróf miniszterelnök üdvözölte Apponyit, majd átnyújtottak neki egy nyolevanöt levélből álló nagy ezüst koszorút.

Az ünneplésből azonban kivette részét a magyar parlament is, amelynek Apponyi Albert a legrégebbi tagja. A magyar képviselőház szerdán délelőtt tartott ülésén napirendre tűzte Apponyi Albert ünneplését és már a kora délelőtti órákban jóval az ülés megkezdése előtt ünnepi sokaság gyülekezett a kupolás parlament előtti tágas téren. Számosan siettek az országháza felé, hogy helyet kapjanak a páholyokban és a karzatokon és így tanui lehessenek a nagy és ritka ünneplésnek. Híntők és autók egymásután robbogtak a parlament elé. A képviselőkön kívül megérkeztek a felsőház, valamint a diplomáciai kar összes tagjai. A téren számos fotóriporter és filmoperátor működött, akik felvételeket készítettek az érkező személyiségekről. A téren hangos zsvajgás zsongott, amely eljenzésbe tört ki, valahányszor a kormány egy-egy népszerűbb tagja érkezett. A tömeg rendületlenül várta, hogy majd megpillantja az ősz Apponyi Albert gróf magas alakját, aki azonban nem jött el.

A képviselőház üléstermében különös ünnepi hangulat uralkodott. A felsőház és a diplomaták páholyai teltek voltak. Az egyes karzatokon számos estélyi ruhás hölgy is volt. A képviselő pártállás nélkül valamennyien ünneplő ruhában jelentek meg. A kormány részéről jelen voltak Bethlen István miniszterelnök, Károlyi Gyula gróf

külügyminiszter, Zsitvay igazságügyminiszter, Wekerle Sándor pénzügyminiszter, Bud János kereskedelemügyi miniszter és Mayer János földművelésügyi miniszter.

Pont negyvedtizenegy óraker nyitotta meg az ünnepi diszgyűlést Almássy László elnök, aki Apponyi érdemeit a következő szavakkal méltatta:

Millió és millió meghatott szív mond hálás köszönetet a nemzet nagy fiának

— Az Isten megengedte, hogy Apponyi Albert gróf jó fizikai és szellemi egészségben érje el ezt a magas kort. Apponyi egész életén keresztül ideálként küzdött, önzetlen volt és minden tettét csak szeretett hazájáért hajtotta végre. Nagy műveltsége, nyelvtudása és felkészültsége révén külföldön is nagy rokonszenvet szerzett nemzetének, mert ahol megjelent, beszédeivel és érveivel kaput nyitott nemzete számára. Fellépése, hatalmas szónoki tudása nagy megbecsülést szereztek neki és rajta keresztül egész nemzetének. Hatalmas szellemének nagy gazdagságát mindenkor hazája javára használta fel és élete minden lépésével fáradhatatlanul küzdött szeretett hazája ügyéért és most feltámadásáért. A babérleveleket, amelyeket idők folyamán önzetlen működéséért neki juttattak, sohasem tartotta meg magának, hanem mindig átnyújtotta nemzetének, aminek jótévő hatását jelenleg is érezzük és élvezük. A mai

napon és a jelen pillanatban a nemzet jókívánsága száll feléje. Millió és millió meghatott szív mond hálás köszönetet Apponyinak.

Az elnök által beterjesztett törvényjavaslat a továbbiakban indítványozza azt, hogy kérjék fel Apponyi Albertet feleségével együtt, írja meg tapasztalatait politikai és diplomáciai pályáján és ezért két-százötvenezer pengőt állapítsanak meg számára a nemzet tiszteletdíja gyanánt. Ezenkívül javasolta az elnök, hogy júniustól kezdve az állami költségvetésben vegyenek fel Apponyi számára teljes miniszterelnöki nyugdíjat élete végéig, majd azután a fél összeget felesége részére.

Hosszas eljenzés és taps fogadta az elnök előterjesztését. Az összes megjelentek felállva perecekig hangos lelkesedéssel ünnepelték a távollévő Apponyi Albertet, majd az ünneplés végén az előterjesztett javaslatot egyhangulag megszavazták.

Apponyi feleségével autón menekült el az ünneplés elől

Apponyi Albert gróf — mint fentebb jelentettük — nem jelent meg a képviselőházban. Már az előző ünnepek elől is megpróbálkozott kitérni és mert attól tartott, hogy barátai és tisztelői keresni fogják, hogy magukkal vigyék a képviselőházba, feleségével együtt még kora reggel autón elutazott Budapestről. Több politikus tény-

leg megjelent a lakásán és ott tudta meg, hogy Apponyi nőiesen odahaza. Délután telefoni jelentés érkezett Győrből, hogy újságírók ott felfedezték Apponyit és feleségét, amikor a Fehér hajó szálloda előtt autójukkal megálltak és benzint vettek. Apponyi kijelentette az újságírók előtt, hogy a születésnapja teljesen magánügy számára és nem

szereti, ha érdemein felül ünneplik. Egész életében nem tett egyebet, csak mindig a kötelességét teljesítette hazájával és nemzetével szemben, ezt pedig nem tekintheti különös érdemnek, mert minden becsületes ember tehetségéhez mérten ugyanezt cselekszi. Apponyi kijelentette még, hogy egy-két napos autóturára megy külföldre. Szeretné, ha hosszabb utat tehetne meg, azonban szombaton Jászberénybe kell mennie.

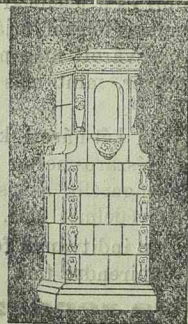
Üres zsebből

nem tudtam fizetni — vigasztalta Argetoianu a nyugdíjasokat

Argetoianu pénzügyminiszter temesvári tartózkodását a nyugdíjasok felhasználták arra, hogy a miniszternek feltárják sanynaru helyzetüket. Beller Anna, Beller ezredes özvegye, kérte a minisztert, hogy a hadiözvegyek, hadiárva és hadirokkantaknak nyugdíjgyűjt rendezzék, majd Grabler Árpád nyugalmazott moricföldi főjegyző vezetésével a nyugdíjasok küldöttsége jelent meg a miniszter előtt. Kifejtették, hogy két hónapja nem kapnak nyugdíjat és ez a tarthatatlan helyzet általános elkeseredést kelt. Argetoianu miniszter a következőket válaszolta:

— Üres államkasszát vettem át, tehát érthető, ha deficités költségvetés mellett képtelen vagyok a nyugdíjakat kifizetni. Azonban elutasítást, hogy a hátralékos nyugdíjakat június elsejéig haladéktalanul kifizessék. Ez a rendelkezés huszonegy órában belül Temesvárra érkezik és holnap, de legkésőbb holnapután megkapják az áprilisi és májusi nyugdíjakat. Szívesen viselem azoknak a helyzetét is, akiknek hozzátartozója a becsület mezején esett el. Ami hátralékos köztisztviselői fizetéseket illeti, azokat június folyamán ki-egyenlítettük. Üres zsebből nem tudtam fizetni.

A gazdasági világválság megoldása. A népszövetségi ligák szövetsége tegnap folytatta budapesti tanácskozásait. Délelőtt a szociális és gazdasági bizottságok ülésüket. A két bizottság különböző határozati javaslatokat hozott, amelyek az utlevél és a vizumkényszer eltörlésére, a gazdasági világválság enyhítésére, a nemzetközi munkaközvetítésre és a munkanélküliség ügyében tartandó nemzetközi értekezlet összehívására vonatkoznak. Megállapították, hogy a jelenlegi világválság megszüntetésére vonatkozó rendszabályok esődöt mondtak és azért szükséges, hogy erre vonatkozólag új tervet dolgozzanak ki. Kívánatosnak mondták, hogy a gazdasági világválság ügyének megoldását a Népszövetség vegye a kezébe. Delis si francia delegátus az agrárkérdésről beszélt és leszögezte, hogy a világ gazdasági problémái között az agrárkérdés a legsúlyosabb probléma, mert az agrárállamokat nyomja legnagyobb mértékben a világválság.

Olcsó

cserépkályhákat

versenyképes árak mellett adhatok, mert

saját gyártmányaimat

árusítom. Kályhaszerelésben specialista vagyok és minden kályhámért garantom. Vételtérszernélküli megtekintés:

II. Andrássy-ut 16. (a milleniumi templommal szemben)

Elvállalok minden szakmába vágó új és javítási munkát
Turi György kályhámester.

Royal-bar június 1-én újból megnyílik!

A népakarat meghamisítása

ellen összefognak az ellenzéki pártok és minden rendelkezésre álló eszközzel igyekeznek megvédeni a választások tisztaságát

Választási erőszakosságok egész légiója

A választás napjának közeledésével a kormány agitációja mindinkább erőszakos jellegű lett. Ezek a választási erőszakosságok közelebről Temesmegyét is érintik, mert Brudariu Adrián, a Lupu-párt listavezetője, táviratban kért segítséget az uralkodótól a csendőrök és jegyzők terrorja ellen. Az ellenzéki jelöltek a legnagyobb akadályokon át tudnak csak propagandát kifejteni. Ez a helyzet Erdélyben és a székelyvidéken is, ahol a Magyar Párt jelöltjeit különösen Udvarhely- és Háromszék megyékben akadályozták meg a négyülések megtartásában. A csendőrök a propagandauton levő magyarpárti jelöltektől a katonai igazolványuk felmutatását kérték és akik ennek nem tudtak eleget tenni, azokat őrizetbe vették, a legőzelebbi ügyészségre kísérték, ahol rövidesen szabadon bocsátották őket, azonban a gyűlést nem lehetett már megtartani. Láár Ferenc volt magyarpárti képviselőt a csendőrök szintén őrizetbe vették és egész éjszaka fogva tartották. Láár így a gyűlésen nem jelenhetett meg, de azt meg sem tarthatták, mert az engedély is nála volt.

A kormány alantas közegeinek ez az eljárása egységes állásfoglalásra készítette az ellenzéki pártok vezéreit. Olyan hírek keltek két nap előtt szárnyra, hogy az ellenzéki pártok tiltakozásuk jeléül nem vesznek részt a választáson és ezt az uralkodónak is bejelentik. A hír azonban ebben a formában nem felel meg a valóságnak. Tény, hogy az ellenzéki vezetők értekezletet tartottak, de azon a választásoktól való visszavonulásról szó sem volt. Csupán azzal az egységes eljárással foglalkoztak, amelynek révén a választások tisztaságát biztosíthatják.

Bukarestben és az országban olyan ellenőrizhetetlen hírek keringenek, mintha a választások tényleges eredményét bizonyos eszközök alkalmazásával meg akarnák másítani. Ezekkel a hírekkel kapcsolatban Bratianu György pártja nevében nyilatkozatot tett közre és kijelenté, hogy úgy ő, mint az ellenzék minden rendelkezésre álló eszközzel megvédi a választások tisztaságát és ügyel arra, hogy a népakaratot ne hamisítsák meg. Még kormánypárti körökben is nagy feltűnést váltott ki Avereșcu marsallnak a választások tisztasága tárgyában kiadott következő közleménye:

— Nyíltan kijelentem, hogy hiszek a választások tisztaságában. Nem is lehetek másképpen. Szent a meggyőződése, hogy a tisztikar becsülete és a bírói talár kötelez és nem telezhetem fel, hogy a választásokban résztvevő tiszték és bírák eltávolíthatnának és olyasmikre kaphatók volna, ami a választás tisztaságával ellentétben áll. Ezért hiszek én a tisztaság választásokban.

Ugyanakkor azonban Leanea és Mata Stere-párti besszarabiai képviselőjelöltek táviratot intéztek az

igazságügyminiszteriumhoz és a táviratban a két besszarabiai politikus a következőket hozza az igazságügyminiszter tudomására:

Az elmúlt éjjel Balti városkában a megyei prefektura autója az egyik baltii nyomdában előállított és a választási iroda által elkészített választási igazolványokhoz teljesen hasonló nyomtatványokat szállított el.

Ugyancsak a prefektura huszonnégy darab teljesen új választási urnát is rendelt. Ezeknek az urnáknak az a sajátos tulajdonságuk, hogy kettős fenekűk van, az egyik rész csavarokkal lecsavarható és visszailleszthető. Az új urnákra semmi szükség

ség sincsen, mert a mostani urnák teljesen jó állapotban vannak. A két képviselőjelölt ezután kéri az igazságügyminisztert, hogy ebben a szokatlanul gyanús ügyben haladéktalanul indítsa meg a vizsgálatot.

H a m a n g i u igazságügyminiszter állásfoglalása még nem ismeretes.

A belügyminiszteriumhoz egyébként özőnével érkeznek a táviratok, amelyek mindegyike választási visszaélésekről tud, ugyanakkor azonban az egész országban igen lanyha érdeklődés mutatkozik a választások iránt. Vannak megyék, ahol a szavazóigazolványok harminc százalékát sem váltották még ki.

Vidáman és egészségesen találtak rá a híres léggömb két vakmerő utasára egy glecser tetején

Az egész világ lázas érdeklődéssel kísérté figyelemmel Piccard tanár léggömbjét, amellyel a tudós az éri szállott föl a levegő legfelsőbb rétegeibe, olyan magasságokba, ahol ember még sohasem járt, hogy ott megfigyeléseket tegyen. Az eredeti terv az volt, hogy Piccard és asszisztense öt-hat, esetleg nyolc óra hosszúra tartózkodik a levegőben. Mindenfelől figyelték a léggömb utját, amely különböző helyeken láttak szédítő magasságban. Éjjel megfigyelték azt, hogy a léggömb a tirol-orlasz határ felé vette utját. Reggelre aztán teljesen nyoma veszett. Nagy megkönnyebülést okozott az az innsbrucki hír, hogy a léggömb az Etsch völgyének egyik nyulványában leereszke-

dett. Gurgel tirol község határában egy magaslatról látni is lehetett a léggömböt, amely nagy messzeségben egy glecser oldalán volt. Távesőkkel figyelték, azonban semmiféle életjelt nem tapasztaltak a közelben. Azonnal mozgósították a csendőrséget és mentőekspedíciót küldtek a balouhoz. A mentőekspedíció a két tudóst a legjobb hangulatban, vidáman és egészségesen találta meg. Piccard egyelőre utjáról csak annyit mondott, hogy tizenhatór méternyi magasságra sikerült feljutnia és hogy utjának semmiféle komoly fennakadása nem volt. Tudományos megfigyeléséről és észleleteiről egyelőre nem nyilatkozik.

Argetoianu Temesvárott kijelentette, hogy könnyebb volt Nagyromániát megteremteni, mint ma egy bűnös embert becsukatni

Argetoianu belügyminiszter részvételével a nemzeti egység pártja tegnap Temesvárott választógyűlést tartott. A gyűlésen hivatalos intézkedésre az összes községi tanácsok tagjai is résztvettek és így az népes volt. Argetoianu minisztert a józsefvárosi pályaudvaron Peter Julian dr. kormányzó, Bungetianu István prefektus és a hatóságok fejei várták. Megjelentek a kereskedelmi, iparos és gyáripari érdekképviseletek is, valamint a liberális szervezet vezető-

sége. A pályaudvarról Argetoianu a kormányzóságra hajtatott. Rövid bizalmas értekezlet volt ekkor főleg a városi nagytanács felosztása kérdésében, döntés azonban nem történt. Annyit sikerült megtudni, hogy az utóbbi napokban a forgalomba került ideiglenes bizottsági listát elejtették.

Dél előtt féltizenegy órakor folyt le a választói népgyűlés a gyár városi Vigadóban. Tödán György fibisi lelkész, a gyűlés elnöke üdvözölte Argetoianu minisztert. P o-

pescu Misu tanár, Matei Radu képviselőjelölt, Muth Gáspár dr., Sabin Mihály és Imbroane Avram dr. beszéltek. Ezek után Argetoianu mondott rövid beszédet. Szánálni kell a gazdaságot és pénzügyet. Az igazságnak és a tisztességnek kell minden tekintetben érvényesülni. Adószállítást is ígért. Kevesebb politizálásra és több produktív munkára van szükség az országnak. A közpénzek elherdálói ellen kiméletlen harcot indít, mert eddig az a helyzet, hogy könnyebb Nagyromániát megteremteni, mint egy bűnös egyént becsukatni. Ez is megváltozott majd és egyensúlyozott költségvetést fognak alkotni. Ami a kisebbségeket illeti, támogatja az összes kisebbségeket. Ő nem germanofil, sem francofil, mert ő román. Mindenkor csak az ország érdekeit tartja szem előtt. Beszédét azzal fejezte be, ha az ország népe a király által nyilvánított bizalom után a kormánynak bizalmat szavaz, akkor megkísérlé az ország új-jáépítésének munkáját. Délben intim bankett volt az Unió Klubban. Argetoianu jobbán Cosma Aurél dr. volt miniszter foglalt helyet és Argetoianu úgy véle, valamint Baltescu János dr. kamarai elnökkel a Bánság aktuális problémáiról hosszasan elbeszélgetett. Cosma Aurél dr. különböző fontos felvilágosítást adott a miniszternek. A banketten Bungetianu István prefektus Argetoianu elötté, aki megköszönte az üdvözlést. Délután a miniszter Buziáson népgyűlésen vett részt, este pedig visszautazott Bukarestbe.

Merénylet

készült a Simplon ellen

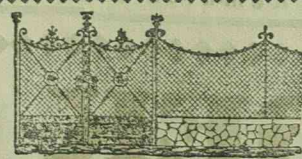
A múlt éjszaka a Bukarestből Temesvár felé haladó Simplon ellen ismeretlen tettesek — valószínűleg rablási szándékból — merényletet kíséreltek meg. Nem messze Slatina állomástól az egyik kálvaór, aki egyszer már megvizsgálta a pályát, másodsor is végigjárta vonalrészét. Tjedten állapította meg, hogy egy helyen a sínek meg vannak lazítva. Akkor már messziről látható volt a állomástól az egyik kálvaór, aki egyelőre követé, hogy magát a mozdonyvezetővel észrevétesse, ami idejében sikerült is és a vonat az utolsó pillanatban megállt. Megállapították, hogyha a Simplon ráfutott volna a veszedelmes helyre, nagy szerénység következhetett be. Slatinai pályamunkások a vonalat hamarosan kijavították és a Simplon folytathatta utját. Előbb azonban az utasok javáért rendeztek az éber pályőr javára, akik megajándékoztak. A Simplonnak utközben sikerült a kését behozni és Temesvárra a rendes időben érkezett meg.

Zongorázik

Hegedül?

Van gramofonia

Kottát, hangszer, lemezt addig is vásároljon, amíg az új magyar zeneműkereskedés árjegyzékét nem látta. Áraink minden más cég árainál olcsóbbak! Kedvezményeink meglepők! Kérje azonnal magyar árjegyzékünket Cím: Scala, Bucuresti, Cas. Post. 181.

Vaskapuc, ajtók és diszkerítések sodronyfabáttáitól rendkívül előnyös árakban Bozsák M. és Fia R.-T. cégnél sodronyáru és vasrészbutorgyár Nagy készletek! Mintalap és árjegyzék ingyen! Prompt szállítható.

Gyár és főlelakat: Temesvár-Gyár város, Alsó árok-utca 10. szám. Fiók: Józsefváros-Hunyadi-u. 16. sz.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY,
TÉR 4. SZÁM.

Telefon:

2-52, este 9 után 10 és 2-12.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lel. — Kél-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lel,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bánáti Nyomda R.-T.
nyomása.

ANNIE VIVANTI:

CIRCE

Annie Vivantit, a nagy olasz írónőt és egyik legnagyobb világ-sikert aratott művét végre megismerheti a magyar olvasóközönség is. „Circe” című regénye, mely az olasz, francia, angol, német, dán, svéd, holland és spanyol kiadások után most magyar nyelven is megjelent, egyike a kiváló írónő azon munkáinak, mely érdekességénél, izgalmas történeténél és magas irodalmi értékénél fogva minden ország könyvpiacán páratlan sikert aratott. Olaszországban például 90.000 példányban fogyott el ez a regény és a többi országokban is mindenütt rekordszámokban kapkodta szét a közönség.

A „Circe” a világ egyik legnagyobb démonának, Tarnovska Mária grófnőnek, a modern Circeinek, élete történetét eleveníti meg szemünk előtt. Végigvezeti az olvasót azon a borzalmas uton, melyet a szelíd, ártatlan leányka csaknem akaratlanul, a véletlen és a gonosz környezet összejátszása folytán, bukdaesolva, kapkodva, egy rossz házasság és egy szerencsétlen szerelem csalódásain keresztül, egészen a sötét bünyig, a gyilkosságig befutott.

Dacára kizino lelki problémákkal viaskodó, Dosztojevski regényeire emlékeztető alakoknak, a Circe mindvégig könnyed, elbeszélő tónusban tárgyalja az egymást fergetegként kergető, izgalmas eseményeket és könnyed párbeszédeken, gyorsan pergő történéseken keresztül, szinte észrevétlenül oldja meg előttünk a legnehezebb lelki problémákat.

Ez a könyv egyszerre komor és egyszerre vidám, lesújt és ugyanakkor felemel, elszomorít és megvigasztal.

A fordítás Matolay Géza dr. mesteri munkája, aki tökéletes hűséggel és az eredeti olasz szöveg költői gazdagságával ültette át magyarra Annie Vivanti regényét. A rendkívül izléses és szép kiállítású könyv a Stádium Sajtóvállalat R.-T. kiadása. Ára 4 pengő 50 fillér.

Rablók a templomban

Ismeretlen tettesek kifosztották a gizellafalvai katolikus templomot

Gizellafalván szerdáról csütörtökre virradó éjszaka vakmerő rablók behatoltak a katolikus templomba és kifosztották azt. A rablást csütörtök reggel a harangozó fedezte föl, amikor reggel a templomba ment harangozni. Mikor a kulcsot beleillesztette a zárba, meglepetve állapította meg, hogy az ajtó nincsen bezárva. Rosszat sejtve benyitott a templomba, ahol első tekintetre nyilvánvaló volt, hogy a rablók, akik álkulccsal hatoltak be a templomba, kifosztották azt. Azonnal elszaladt Csokán János plébánoshoz, akit fölkeltett és amíg a lelkész öltözködött, addig elvégezte a reggeli harangozást. A plébános és a harangozó aztán végigjárták a templomot, hogy megállapítsák a kárt. Rémműlten látták, hogy a betörők az oltárfülkéből kivették a nehéz ezüstből készült aranyozott szentségtartót, amelyet a hívek néhány esztendő előtt vásároltak tizezer leierért. A szentségtörést fokozza az a körülmény, hogy magukkal vitték a szentségtartóban őrzött Oltári Szentséget is. A rablók a templomban fölnyitották azt a díszes

faragott ládikót is, amelyben a szentelt olajot őrzik, mert valószínűleg abban is zsákmányt sejtettek. A templom hajójában a Mária-szobornál levő persely lakatját le-törték és a persely tartalmát magukkal vitték. Azután bementek a sekrestyébe, ahol felfeszítették a szekrényt és abból az egyházi ruhákat mind a földre dobálták. A szekrény egyik fiókjából elvittek egy kelyhet és több apróságot. A rablók zsákmányukkal aztán a templom ajtón keresztül eltávoztak. Csokán János plébános a templom kirablásáról azonnal jelentést tett Zimmer János jegyzőnek, aki telefonon értesítette a csendőrséget. A csendőrség megindította a nyomozást és a rablást közölte a környékbeli csendőrőrsökkel is. Valószínűleg a rablóknak az a szándéka, hogy a szentségtartót darabokra török és beolvasztják, a hatóság éppen ezért felhívást intéz az összes bánsági ékszerészekhez és ötvösökhöz, hogy ha valaki gyanus eredetű ezüstöt hozna hozzájuk, arról a csendőrséghez azonnal jelentést tegyenek.

— A kormány szenátorjelöltje Temesvárott. Bercevicz Izrael dr. a Le Independance Roumaine, a kormány francia nyelvű félhivatalos lapjának főszerkesztője, aki a kormánylistán szenátorjelölt, ma Temesvárra érkezik. Szombaton, május harmincadikán délután félhat órakor a Ferdinánd télikertjében tartja programbeszédét.

— Ingyen utazhatnak a választók szavazni. Az országos választásokkal kapcsolatban az államvasutak vezérigazgatósága rendeletet adott ki, mely szerint azok a választók, akik nem rendes lakhelyükön szavaznak, az állomáson lepecsételt választási igazolvány felmutatása ellenében ingyen utazhatnak a szavazási helyre és onnan vissza lakhelyükre. A körrendeletet az államvasutak igazgatósága nemcsak az összes vasúti állomásoknak küldötte meg, hanem közölte a választási elnökökkel is.

— Iparosok panaszai. A temesvári ipari munkaadók és a temesvári ipartestület megbízásából Gutu Simon vezetőségi tag Argetoianu miniszter tegnapi üdvözlése alkalmából átnyújtotta a temesvári iparosság emlékiratát. Az emlékirat az iparosság szomorú helyzetével foglalkozik, az öt évre szóló adókievítés megállapítását kéri, részletesen foglalkozik a zárórákkal. A miniszter átvette az emlékiratot és ígéretet tett, hogy segíti az iparosokat.

— Házasság. Ernst Ferenc máriaföldi bortermelő oltarhoz vezette Krier Mihály zombolyai földbíró feleségét, Annuskát. Az esküvőt Máriaföldön tartották meg és azon százhuszonhárom meghívott vendég vett részt.

* KELLEMESEN TÖLTI ESTÉJÉT. HA A PACSIRTAMEZŐBE MEGY VACSORÁZNI. Konyhája kitűnő, — kiváló szilasi borok, figyelmes kiszolgálás, — jutányos árak. Minden este Becker Miklós (Song Jazz) és szalon zenekara hangversenyez.

— Idegenek ellenőrzése. Az idegenellenőrző bizottság június 10-én kezdi meg munkáját és június 20-ig működik. Az ellenőrzés folyamán a főnök és az önálló állással rendelkező egyének önmaguk kötelesek jelentkezni, magukkal hozva a munkaügyi miniszterium által kiállított könyvecskét, a kék cédulát, a cégbejegyzést, valamint bizonyítványt arról, hogy június 30-ig kifizették adójukat. Az alkalmazottakat a munkaadók jelentik be. Ezeknél az előbbihez hasonló adóbizonyítványt kell mellékelni. A munkanélküliek és azok, akik nem tartoznak az előbbi két csoportba, ugyancsak maguk jelentkeznek. Akiknek tartózkodási engedélye nem június elsejére szól, hanem más időpontra van kiállítva, azoknak ez alkalommal nem kell jelentkezni. A naturalizáltakat a naturalizálási időszak alatt idegeneknek tekintik.

JÉGSZEKRÉNYEIM Saját gyártmányú zománczott nikelezett alkatrészekkel, takaréktűzhelyek elsőrendű kivitelben, zománczva legjutányosabb áron kaphatók
Junginger Ferenc, épület, és műlakatos
Temesvár-Gyárváros, Kémtica 2 szám. .

— Eljegyzés. Iritz Rózika (Lugos) és Müller Simon kereskedő (Resica) jegyesek.

— Pogatschnigg Guidó jubileuma. Pogatschnigg Guidó, a jeles magyar zeneszerző, aki hosszú évtizedeken keresztül volt a temesvári városi zeneiskola igazgatója — mint már megirtuk — ebben az évben ünnepli meg karnagyi működésének negyvenedik évfordulóját. Pogatschnigg a jubileumot június 7-én a gyárvárosi katolikus templomban tartandó nagy hangverseny keretében ünnepli meg. A hangversenyen ezer dalos vesz részt, akiket a jubilans dirigál. Pogatschnigg Guidó egy másik örvendétes kitüntetésben is részesül. Budapesten augusztus 15-én nagy dalosverseny lesz, amelynek rendező-sége a versenyző elsőrendű dalárdákat arra kötelezte, hogy a versenyben Pogatschnigg Guidónak Mi szegén a dal című szerzeményével vegyenek részt. Az intézőbizottság, amelynek elén József főherceg áll, fölkérte Pogatschnigg Guidót, hogy a művészeti bizottságban az alelnöki tisztséget vállalja.

— Sütőiparosok nemzetközi kongresszusa. Budapesten tegnap délelőtt nyílt meg a sütőiparosok nemzetközi kongresszusa. Angliából, Franciaországból, Dániából, Hollandiából, Romániából, Svédországból, Norvégiából és más államokból ezerkétszázal több pékmester gyűlt össze a kongresszusra. A kongresszussal kapcsolatosan a Vigadóban kiállítás rendeznek, amelyen öt-hat méter sósruddak és ugyanolyan nagyságu kiflik láthatók.

— Megbukott a kormány után a bank is. A nemzeti parasztpárt egyik legnagyobb bankja, a brassói Banca Cetatea véglegesen megszűntette fizetéseit. A bank összeomlását P a se a György pészaki lakos feljelentése idézte elő. A feljelentés következtében a brassói ügyész megjelent a bank helyiségeiben, ott kihallgatta az intézet vezetőit, utána pedig lepecsételte a bank helyiségeit. A bank passzívái száz millió leire rugnak, amelyből ötven millió lei a Banca Nationalánál élvezett fedezetlen visszleszámítási hitel.

Akar Ön nyugodtan aludni?

Meg akarja óvni magát az utálatos legyek-től, melyek a legveszélyesebb betegségek terjesztői.
Meg akar szabadulni a utálatos házi rovaraitól?

Fecskendezzen **PESTOX**-ot mely biztosan elpusztítja az összes rovarokat

KISEBBSÉGEK választási jele

Kóró Pál heti krónikája

A városi tanács fültől a harangot kongatják, sok tanácsstag boldogtalan, a tanács, jaj, tanácsstalan, mert föl s széjjel oszlatják.

Nem lesz több tekintély már, se napidij, mely kijár, elfogyott a mákos kalács, ujat süt majd az új tanács és vele az új primár.

Levélposta körül bizony sok a panasz, galiba, repülőjegy bár rákerül: a levelünk mégse repül, lassan mászik, mint csiga.

Egyre halljuk panaszkodni az asszonyi népséget, hogy piacon zöldség nincsen, menj pár hivatalba, kincsem, kapsz ott elég zöldséget.

Nyugdíjasnak már nem szoktak nálunk nyugdíj fizetni, visszatartják pénzét, kérem, ha nyugdíjas meghal éhen, legyen miből temetni.

— Időjárás. Meleg idő és kisebb zivatarok várhatók.

— Népünnepély. Nagyszámú szép népünnepély zajlott le. Dél előtt az iskolai ifjuság virágkorzót rendezett, délután öt órákor pedig a nagyszámú futballisták mérkőztek a verseei vendégcsapattal, amely 2:0 arányban győzött. Este bankett és műkedvelői előadás zárta be a népünnepélyt.

— Nagy árvizek. A régi Govurlui-megyében nagy árvíz pusztít. Sok helyen az árvíz olyan magas, hogy az érés felé közeledő gabona kalásza nem látszanak ki a vízből. Az előtört területeken ennélfogva a gabona teljesen elpusztult. Az államvasutak pályáinak több helyén az árvíz elmosta, vagy megrongálta a töltést. Emiatt a forgalomban tizenegy órásszünet állott be, míg a pályát ideiglenesen helyreállították. Az árvíz által okozott kár máris felülmúlja a tíz millió leit. Braila-megyéből szintén nagy árvizeket jelentenek, ahol a Szereth folyó kilépett medréből és ellepte az alacsonyabban fekvő falvakat. Az árvíz itt is nagy károkat okozott.

* Vízum nélküli utazás Bécsbe és 30 százalékos vasuti kedvezmény június 21-ig. Visszatutazási kedvezmény június 8-tól július 2-ig. Igazolványok kaphatók a Déli Hírlap kiadóhivatalában és a Központi Bank menetjegyi-irodájában. Ugyanott érdeklődők közelebbi felvilágosítást nyerhetnek. Az igazolvány ára 120 lei.

Nálunk csak ott készül aszfalt, hol a polgármester jár, más utca meg esupa gödör, embert komisz járda gyötör, hja, kérem, ez Temesvár.

Sok perceptort elhelyeznek innen messzi fenébe, nem mondható ez még rossznak, ennél nagyobb baj, hogy hoznak más perceptort helyébe.

Pár nap mulva már választunk, pár nap mulva szavazunk, addig jelöltek szavától, ezerféle programjától dézsává nő kobakunk.

Nekünk más párt sok beszéde, esábitása meg nem árt, kísértésbe mi nem jutunk, merre menjünk: a mi utunk mutatja a Magyar Párt.

Magyarom, ha szavazni még, a szivedbe véssed ezt: ha kitarunk egységesen, siktérünk napfényesen, győzni fog a dült kereszt!

— Öngyilkos lett, mert athelyezték. Csikszeredáról jelentik, hogy Cocorescu Sándor, a csikszeredai ügyészség vezetője öngyilkossági szándékból mellette lötte magát. Életveszélyes sérüléssel kórházba szállították. Felépüléséhez azonban nincsen remény. Cocorescu ügyész ugyanis azonnali hatállyal Marosvásárhelyre helyezték át. Barátai szerint Cocorescu az áthelyezésben politikai üldözést látott és ezért követte el az öngyilkosságot.

Selyem újdonságok
GRISSETTE, IVETTE mintás mosóselymek CHANTUNG és BOURETT tisztasálmek ugyanint a DIVATOS JERSEY SELYMEK megérkeztek a **Népáruházba**
Belváros, Corvin Mátyás-utca 4.

— Csinos társaság. Lugoson egy harmadrangu vendéglőben néhány elegánsan öltözött férfi jelent meg, akik az ismert „itt a piros, ott a piros” nevű kártyajátékba kezdtek. Több nézőjük akadt, akik hamarosan résztvettek a játékban. Amikor a banda tagjai, akik négyen voltak, néhány ezer leit nyertek, egyszerre eltűntek. A károsultak feljelentést tettek ellenük és a rendőrség éppen akkor találta meg a négy hamiskártyást, amikor ezek az utcán a zsákmány fölött verekedve osztozkodtak. A hamiskártyások ellenszölgtek a rendőröknek, akik csak gumibotjaik segítségével tudták őket megfékezni. Mind a négyet letartóztatták.

Autótulajdonosok!

Ha ideális teljesítményt óhajtanak, úgy használjanak

Firestone

Autógummit és kellekeket.

Képviselet:

Horvát és Társa, Timisoara

IV, Str. I. C. Bratianu 4-a.

Telefon: 6—32.

* FELHÍVÁS HATRALEKOS ELŐFIZETŐINKHÖZ. Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik az előfizetési díjjal hátralékban vannak és erre vonatkozólag külön névreszózó felszóllítást kaptak a kiadóhivataltól, hogy a hátralékot mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a lap további küldését beszüntetni és követelésünket érvényesíteni.

— A feketeszsz három foglya szabadon. A temesvári tábla mellett működő vádtanács tegnap a feketeszszügyben letartóztatott Cismarescu Marin volt szeszfelügyelő, Friedman Béla és Lóthári Mihály szabadlábrahelyezési kérelmével foglalkozott. A vádtanács megfelelő óvadék ellenében szabadlábra helyezte a feketeszszügy még letartóztatásban levő három vádlottját.

Feltűnő olcsó, modern és stílus

butorok

„INTERIEUR“

lakberendezési vállalat
Lenau-tér (Tepes Voda) 1. sz.
Eisenstädter-ház

— Felrobbant petróleumszonda.

Ploesti közelében Gura Ocnița petróleumtelepen a Prahova petróleumtársaság egyik kutja furás közben fölrobbant. A robbanás következtében kétszáz méter körzetben minden szonda működését azonnal be kellett szüntetni. A robbanás igen sok mérges gázt lövelt a felszínre, amely az egész vidéken ráfeküdt a termésre és tönkretette azt. Az eddigi kár hozzávetőleges becslések szerint ötven millió leire tehető.

— Bukarest zilált pénzügyei. Az a vizsgálóbizottság, amelyet a kormány Bukarest pénzügyeinek felülvizsgálására küldött ki, háromszáznyven millió lei költségvetési hiányt állapított meg. Dobrescu főpolgármester, aki vidéki propaganda uton volt és most hazatért, tiltakozott a megállapítás ellen. Kijelentette, hogy a főváros pénzügyeinek csak rosszakarat, vagy hozzá nem értés állapíthat meg hiányt. Követeli, hogy tartanak ellenvizsgálatot és javasolja, hogy az új vizsgáló bizottságnak Dan Emanuél liberális képviselő is legyen a tagja, aki pedig Dobrescu-nak régi ellenfele.

— Öngyilkos tisztviselő. Megdöbentő öngyilkosság történt a gyár városi Nagykereszt-utca 17. számú házában, ahol John László hatvanhárom éves tisztviselő revolverével föbelötte magát és meghalt. John a Temes-Béza-szabályozási társulat pénztárosa volt és mindenki pontos tisztviselőnek ismerte. Az öngyilkos tisztviselő néhány nap óta betegeskedett és emiatt hivatalába sem ment el. Tegnap reggel megbizta a feleségét, hogy a hivatal kulcsait juttassa el főnökeihez, mert betegsége miatt még pár napig nem végezheti szölgálatát. Felesége csak kilenc óra tájban tért vissza, amikor férjét a fürdőszobában lött sebből vérezve, halálkölva találta. Azonnaj értesítette a mentőket, de mire megérkeztek, John már halott volt. John Lászlót június elsejével nyugdíjazták és valószínű, ez a körülmény vitte halálba. Felesége, született Denk Emilia, tizenkét éves fia, és kiterjedt rokonság gyászolja.

— A Magyar Párt bizalmi férfiai. Temesváron a képviselőválasztás napján ötvenkét szavazatszedő helyiség működik és pedig tizenhárom Temesvárott, a többi a vidéken. A Magyar Párt minden szavazatszedő bizottság mellé négy bizalmi férfit nevezett meg és bizalmi férfiakat neveztek meg a független svábok is. A választási elnökség által a bizalmi férfiak részére kiállított igazolványok készen vannak és azokat a Magyar Párt eljuttatja az illetőkhöz. A párt kéri a bizalmi férfiakat, hogy reggel háromnegyed hétkor már a szavazatszedő helyiségekben legyenek. A szavazás hét órákor kezdődik. A magyar-sváb kisebbségi lista jelöltjei részére külön igazolványok készülnek. A választás napján a jelöltek bejárják a megye területén levő választási helyiségeket és észleleteikről óránként jelentést tesznek a Magyar Házban működő választási irodának.

Pasztörizált tej, állandóan friss loghurt, tejfel, vaj, sajt, továbbá felvágottak, imbisz. Legolcsóbb uzsonnázó. **Wátz A., Belv., Hunyadi-u. 2.** (Városháza-épület). Telefon: 15—90. — Tej házhoz szállítva.

— Magyar-osztrák sorsközösség. Károlyi Gyula gróf magyar külügyminiszter a képviselőházban betérjesztette a Bécsben januárban megkötött magyar-osztrák barátsági, békéltető eljárási és választott bírósági szerződésről szóló törvényjavaslatot. Az előadó után Östör József nyugatmagyarországi képviselő szólt fel és beszélt az évszázados magyar-osztrák ellentétéről, amely még jobban kiéleződött azáltal, hogy a St. germaini békeszerződés Ausztria javára juttatott magyar területet. Most azonban a barátsági szerződés tárgyalása alkalmával nem akar ünneprontó lenni, mert reméli, hogy megértéssel, tapintattal közmegelegedésre ezeket a fullánkakat eltávolíthatják majd, mert sorsközösségben vagyunk — mondotta — a békeszerződések csapásaiért és a gazdasági élet nehézségeiért is. A külügyminiszter felszóllalása után a javaslatot elfogadták.

Fényképezőgépek

óriási választékban 500 leitől kezdve, kedvező részlefizetésre. képek árjegyzék ingyen és bérmentve foto-szaküzlet. Temesvár I. Hunyadi-utca. — Telefon: 183

RECTA
Előhívás, másolás 8 órán belül

* Olcsó utazási lehetőség Budapestre. A Magyar Turistaszövetség június 21-ig Budapestre turisták kiállítását rendez. A kiállítás látogatói féláru vasuti kedvezményben és ugyan- csak féláru vízumban részesülnek. Június 21-ig bármely határállomásról Budapestre és azonkívül június 23-ig Budapestről bármely határállomásra — tetszés szerint másra is, mint arra, amelyen az utas érkezett — lehet féláron utazni. A vízumkedvezményvel utolsó ízben június 23-án lehet a magyar határt átlépni. A vasuti igazolványhoz egy sárga színű kiállítás belépőjegy ingyenesen jár. A féláru vízumot utólagosan Budapest a Fővám-tér 8. szám alatti vámpalotában lehet megszerezni. Romániai utlevélre ez a vízum hat pengőbe kerül. Vasuti igazolvány minden személy részére külön szükséges, vízumigazolvány minden utlevélhez csak egy. Vasuti igazolvány Temesvárott a Déli Hírlapnál százhusz. vízumigazolvány száz leiért kapható.

Nagyvárad új ideiglenes bizottsága. A városi tanácsok feloszlása során, mint közelebb, a kormány Nagyvárad tanácsát is feloszlatta. A kormány az ügyek vezetésére ideiglenes bizottságot nevezett ki, melynek elnöke Soffronie György akadémiai tanár lett. Az ideiglenes bizottságban mint tanácsstagok Pétric Kornél dr. kórházi orvos, Galdau dr. orvos, Anghelescu Demeter ügyvéd, Joanovic Damaschiu középiskolai tanár, Manoila Kamil dr. kereskedelmi és iparkamarai titkár és Wasserstrom Sándor foglalkozó helyet. Az ideiglenes bizottság tagjai már átvették a városi ügyek vezetését.

Férfi és nő ruháznak, paplanclothok ugyanlát nyári takarók minden színben

a Népáruházban
csakis Bely., Corvin Mátás-utca 4.

Baleset a katonai gyakorlatokon. A temesvári tüzérezred Lippa közelében lövőgyakorlatokat végzett, amelyeken súlyos szerencsétlenség történt. Az egyik srápnél időelött felrobbant és veszélyesen megsebesítette Vladescu egyéves önkéntest, akit a lippai kórházba kellett szállítani. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

Fényképészeti kiállítás. A Kossak-féle fényképészeti műterem, amely már évtizedek előtt elnyerte az udvari szállítói címet és művészi felvételeivel számos kitüntető érmet és díszlevelet kapott, legújabb felvételeiből kiállítást rendez. A kiállítás a Kossak-műteremház Báthory-utcai épületének esernökében lesz és vasárnap, május 31-én reggel nyílik meg. A kiállítás, amelynek látogatása díjtalan, egy héti, vagyis június 6-ig marad nyitva.

Solingeni acélárut beretvák, ollók, hajvágógépek és választékban

Franz Tejnor & Co

Temesvár II., Kossut-tér. Telefon 5-61

Magaslati gyógyhely és nyaraló-telep Steierdorf. 741 méter a tengerszint felett. Elsőrendű penzió, (lakás és négyszeri étkezés naponta) személyenként 160 lei az Évalakban és 140 lei privátházakban. Kérjen prospektust!

A Temesvár-józsefvárosi római katolikus hitközség ezennel közhírré teszi, hogy június hó 14-én délelőtt 10 órakor a római katolikus elemi fiúiskolában tartja meg az évi rendes közgyűlését. Felkérnek az igen tisztelt hitközségi tagok, hogy a tárgysorozat fontosságára való tekintettel ezen közgyűlésen minél nagyobb számban megjelenni és szavazati jogosultságuknak igazolásául az 1930. évi utolsó évnegyedről, avagy a folyó évi első évnegyedről szóló adónyugtát is elhozni sziveskedjenek.

98 tisztviselő előléptetése

a városnál megtörtént, de még mindig sok olyan tisztviselő van, aki ezuttal is mellőzésben részesült

A városi tisztviselői karnak számos tagja már hosszú évek óta várja a régen esedékes előléptetést. A városi tanács erre vonatkozólag ismételt ígéretet tett, azonban az ígérethöz közbejött események miatt sohasem lett valóság. Ennek egyik oka — miként emlékeztetés — az is volt, hogy egyes ügyosztályok élére kívülről akartak embereket behozni, akiknek politikai szolgálatait a nemzeti párt párt így kívánta honorálni. Ez a szándék azonban megtört, részben a belügyminiszter megatartásán, részben pedig a bányászati kormányzóság revíziós bizottságának ellenzésén. A távozóban levő városi tanács végre mégis elhatározta, hogy a szükséges és többé már el nem odázható előléptetéseket megvalósítja. A városi tisztviselők előléptetéseit és kinevezéseit javasoló bizottság megszerkesztette erre vonatkozó jelentését, amelyet az állandó választmány a közgyűlés előtt megtartott ülésén elfogadott. Összesen kilencvennyolc előléptetés történt, azonban meg kell állapítani azt, hogy még mindig sok olyan tisztviselő van a városnál, aki mellőzésben részesült, viszont soron kívül előléptek olyanok, akik néhány éve vannak még csak városi szolgálatban és máris megelőztek olyanokat, akiknek szolgálati ideje kétszer-háromszor annyi, mint az övék.

Az állandó választmány a következő előléptetéseket hagyta jóvá: Első osztályú hivatalnokok a VII. fizetési osztály első fokozatában lettek: Schäffer Fülöp, Kószó

János dr., Biste Leó, Miloia Joachim dr., Loichita Eutim, Szaif Péter, Szalatzky Béla, Dragoi Szabin, Ciunga György. Másodosztályú hivatalnokok a VII. fizetési osztály második rendfokozatában lettek: Berger Ármán dr., Avram Szavu, Weiser Viktor, Taran Konstantin, Blajin Traján, Baitz István Tóth István, Petru Sándor, Mihail Emil és Tomm Béla. Első osztályú hivatali alifőnökök lettek a VIII. fizetési osztály első fokozatában: Trandafir Virgil, Luchiciu György, Krauser Péter, Grozavescu Kornél, Wolschütz József, Knöbl Emánuel, Hiller Emil, George Iván és Cornea Alma. Másodosztályú irodai alifőnökök lettek a VIII. fizetési osztály második fokozatában: Vince Géza, Popovics József, Csátári István, Fischer Miklós, Marx János, Dragan Miklós, Krauser Rudolf, Coracu Aurél, Jurca József és Schronk Ilona. Első osztályú hivatalnokok lettek a IX. fizetési osztály első fokozatában: Paral Ferenc, Andor Ferenc, Stancu Oktáv, Gyenge István, Barna János, Marik Leó, Budescu János, Micleu György, Mihailoevi István, Jójárt Péter, Anyos Árpád és Schmidt Béla.

Első osztályú hivatalnokok lettek a IX. fizetési osztály második fokozatában: Alfandri Hugó, Bagin József, Chercioban Traján, Abbu Sándor, Keilbach József, Fuchs Ottó, König József, Junglans Ádám és Hobles Jenő. Másodosztályú hivatalnokok lettek a X. fizetési osztályban: Buzariu Viktória, Wittner Margit, Galgóczy

József, Mutiu Miksa, Tataru Valér, Gruin József, Selegianu Kornél, Marinescu Floria, Negru Valuz, Szobolotzky István és Dragoescu Ilona. Másodosztályú hivatalnokok lettek a XI. fizetési osztályban: Montá Ilona, Dobosan Gábor, Popovici Julia, Goanta József, Szatmáry Elza, Duma Sándor, Boneca Kornél, Gujba Simon, Savu Kornélia, Andritoiu Kornélia és Franzen István. Harmadosztályú hivatalnokok lettek: Georgevici Ilona, Suciu János, Weltner István, Montani Florica, Vasici Julia, Grigorescu György, Jotcu Sándor és Szabó Margit. Ezen előléptetések következtében a megüresedett állásokra pályázatot írnak ki.

A VI. fizetési osztályba tartozó magasabb hivatalnok állásoknál az előléptetés joga a városi közgyűlést illeti meg. Erre vonatkozólag az állandó bizottság a közgyűlésnek a következő javaslatot tette: Első osztályú szolgálati főnök a VI. fizetési osztály első fokozatában: Gredinariu Emil kulturtanácsnok és Cimponeriu Virgil Sándor dr. főügyész, másodosztályú szolgálati főnök a VI. fizetési osztály második fokozatában: Suciu Adrián építész, Kiss Károly mérnök és Konstantinovic főszámvevő, harmadosztályú szolgálati főnök a VI. fizetési osztály harmadik fokozatában: Angerbauer Roland dr., Szobolotzky Antal dr., Demetrovici Mihály kertészeti igazgató és Poleu János.

Hatálytalanított áthelyezés. Megírtuk, hogy Barbul János temesvári adóhivatali főnököt a regáth helyezték. Barbul Bukarestbe utazott, ahol személyesen előadta a pénzügyminiszternek, hogy nyugdíjaztatásáig mindössze már csak három hónapja van és erre való tekintettel kérte, hogy Temesvárott maradjon. A pénzügyminiszter az áthelyezést hatálytalanította és így Barbul Temesvárott marad.

Felakasztotta magát a fászkamrában. Megrendítő öngyilkosság történt Lugoson. Özvegy Klénai Antalné, született Lakatos Veron a fászkamrában felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már halott volt. A hatvanhárom éves öreg asszony már két ízben kísérelt meg öngyilkosságot, akkor azonban a hozzátartozók idejében megakadályozták tervének keresztülvételében. Az öngyilkos asszony temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Választási gyűlések. A magyar-sváb kisebbségi blokk tegnap este Ságán a Pfeiffer-féle vendéglőben sikerült választási gyűlést tartott. A gyűlésen magyar és sváb hallgatóság nagyszámban jelent meg. A gyűlés szónokai Kriván Gyula dr., Krohn Jakab dr. és Dádányi György voltak. Ma este nyolc órakor Parácson a Vencel-féle vendéglőben lesz nagy választási gyűlés.

Kettészelte a vonat. Lugoson az állomás közelében borzalmas esemény játszódott le. Frank Ignác husz éves fiatalembert, Frank Ignác lugosi ácsmester fiát, a Temesvár felé haladó gyorsvonat elgázolta. A vonat valósággal kettészelte a szerencsétlen fiatalembert. A vizsgálat megindult annak kiderítésére, hogy szerencsétlenség vagy pedig öngyilkosság történt. Több körülményből arra következtetnek, hogy a fiatalembert öngyilkosságot követett el.

Meghalt az utcán. Lesitz Anna 56 éves asszony, aki a gyárvárosi Selyengyár-utca 37. számú házában lakott, az utcán hirtelen összeesett és meghalt. A helyszínen Stefanovics Milivoj dr. hatóságú orvos jelent meg, aki megállapította, hogy az asszonyt szívszélhűdés öltötte meg. A holttestet a gyárvárosi temető halottasházába szállították.

Keresi a férjét. Ott Erzsébet, gyárvárosi Tigris-utca 31. szám alatt lakó asszony, bejelentette a rendőrségnek, hogy férje, Ott Mihály huszonöt éves asztalos eltűnt. A rendőrség megindította a nyomozást.

Eltűnt orsovai uriaszony. A bukaresti rendőrségben bejelentették, hogy Patrascanu N. dr. orsovai lakos felesége eltűnt. Az uriaszony Bukarestben lakó bétéját és nővérét látogatta meg. Néhány nap előtt eltávozott és azóta nem került elő. A bukaresti rendőrség az asszony felkutatására széleskörű nyomozást rendelt el.

Nemzeti Szálloda

Budapest, VIII., József-körút 4. Telefon: 320-30. J. 334-09.

a HUNGÁRIA Nagyszálloda vezetése alatt.

Kényelmes, tiszta szobák. Heeg-meleg folyóvíz, központi fűtés, telefon, fürdőszobák, világítójelzők.
Polgári árk. — Figyelmes kiszolgálás.
EGYÁGYAS SZOBA 6 — PENGŐTŐL
KÉTÁGYAS SZOBA 11-50 PENGŐTŐL

Bárki lapunkra v. ló hivatkozással utcai szobákról 15%, udvariaknál 10% engedményt kap.

Ha Budapestre jön,

ne mulassza el felkeresni a legelőnyösebben ismert vendéglőt:

Dénes József Nemzeti Szálloda éttermeit

VIII., József körút 4. sz. Telefon: J. 324-66.

Legjobb magyar és francia konyha. Fényes és tágas helyiségek, nyáron szétnyitható üvegtetővel. Polgári árk, menürendszer, Dreher sörök.

Rádió

Péntek. (Május 29.) Bukarest. 12 óra: Gramofonzene. 12 óra 50: Gramofonzene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra 30: Gramofonzene. 8 óra: Bracsahangverseny. 8 óra 30: Római dalok. 9 óra 15: Római zene. **Budapest.** 9 óra 15: Szalonzenekari hangverseny. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Deli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: A Postaszeneke hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 4 óra: Pósa bácsi meséiből olvas fel özvegy Pósa Lajosné. 5 óra: Bodor Aladár felolvasása. 5 óra 30: Zenekari hangverseny Neumann László hegedűművész közreműködésével. 7 óra 30: Kácz Zsiga és cigányzenekarának hangversenye. 8 óra 15: A nagybányai festőiskola. 8 óra 30: A nagybányai festőiskola. 8 óra 40: Az amazon című színi előadás a színházban. Utána hírek, majd az operaszínházban a zenekari hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 1 óra 10: Balletzene. 3 óra 20: Délutáni hangverseny. 8 óra 10: Hírek és vívóbajnoksági eredmények. 10 óra 20: A Kongoid jazzzenekari hangversenye. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: A rádiózenekari hangversenye. 4 óra: Táncczene. 5 óra: Nemzeti dalok. 5 óra 30: Enekhangverseny. 6 óra: Kávéházi zene. 8 óra 30: A belgrádi vonósnyegyes hangversenye. 9 óra 30: Enekhangverseny. 10 óra: Szórakoztató zene. **Langenberg.** 8 óra: Gramofonzene. 8 óra 45: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 50: Táncczene. **Leipzig.** 9 óra 10: Szórakoztató zene. 10 óra 30: Esti hangverseny. **Milánó.** 7 óra 55: Gramofonzene. 9 óra: Hangverseny. 10 óra: Operatársulatok. 11 óra: Kávéházi zene. **Prága.** 4 óra 5: Gramofonzene. 7 óra 5: A kanári énekelnek. **Róma.** 7 óra 50: Gramofonzene. 8 óra 40: Hangverseny. **Strassburg.** 7 óra 40: Táncczene. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Kamarazene. **Varsó.** 7 óra 55: Gramofonzene. 8 óra 15: A varsói filharmonikus hangversenye.

Szombat. (Május 30.) Bukarest. 12 óra: Gramofonzene. 12 óra 50: Gramofonzene. 4 óra: Római és könnyű zene. 5 óra 15: Délutáni hangverseny. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: A Géza című operett előadása. **Budapest.** 9 óra 15: A rádió házikvartettjének előadása. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: A Mándits szalonzenekari hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 4 óra: A Magyar Cserkészszövetség műsoros előadása. 5 óra: M. Hrabovszky Julia előadása. 5 óra 30: Tolnay Andor magyar nótákat énekel Rigó Janesi és cigányzenekarának kíséretével. 6 óra 35: Testünk hadserege. Müller Vilmos dr. előadása. 7 óra 10: Hangverseny Engel Iván (zongora) és Baranyay Gyula (gordonka) közreműködésével. 8 óra 15: A Veszprémi Dalegyesület hangversenye. 9 óra: Az első honvédegyezred zenekarának hangversenye az Angol Parkból, majd Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross kávéházból. **Bécs.** 11 óra: Gramofon-

zene. 12 óra: Geiger zenekar hangversenye. 1 óra 10: A hangverseny folytatása. 3 óra 20: Gramofonzene. 5 óra 15: Dalok. 5 óra 45: Zenekari hangverseny. 7 óra 25: A női és férfi törvívó egyéni bajnokság helyszíni közvetítése. 11 óra 30: Jazz-band. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 35: Zenekari hangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Operaelőadás. 9 óra 30: Hírek. Utána táncczene. **Langenberg.** 8 óra: Vidám est. 10 óra: Hírek, majd esti

hangverseny. 11 óra 30: Táncczene. **Milánó.** 7 óra 10: Tarka hangverseny. 7 óra 50: Gramofonzene. **Prága.** 7 óra 30: Fuvószenekar hangversenye. 9 óra: Népszerű hangverseny. **Róma.** 7 óra 50: Gramofonzene. 8 óra 40: Operaelőadás. **Strassburg.** 7 óra: Operaelőadás. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Kávéházi zene. 10 óra 30: Táncczene. **Varsó.** 7 óra 55: Gramofonzene. 8 óra 30: Könnyű zene. 10 óra 15: Chopin-művek zongorán. 11 óra: Könnyű és táncczene.

Közgazdaság

A pünkösdi országos vásár gyengébb volt, mint eddig bármelyik temesvári országos vásár

Tegnap folyt le a temesvári pünkösdi országos vásár — a részvétlenség jegyében. Az állatvásáron ugyan nagy volt a felhajtás, az állattenyésztő gazdák erősen leszállított áron kínálták állataikat, vevő azonban a pénzihiány miatt így is alig akadt. Mindössze a fiatal malacok iránt volt élénkebb kereslet, melyeknek ára éppen ezért erősen tartott volt és 600—1000 lei között mozgott. Lovat, ökröt, tehenet és növendékállatot csak kevesen vettek. A vásár gyengeségét mutatja az a körülmény is, hogy délig mintegy háromszáz járulatot irtak csak át. A vásárra rengeteg mezőgazdasági szerszámot is hoztak be. Mutatkozott is vételkedy, mert a legtöbb gazda itt szerezte be a mezőgazdasági munkák-

hoz a szerszámokat. Külsőleg szép és színes volt a vásárnak az a része, ahol a parasztasszonyok a házi szőtteket árulták. Az emberek gyönyörködtek is a szebbnél szebb színes kézimunkákban, azonban nem vettek. A leggyengébben sikerült a kirakodó vásár, ahol a kereskedők és iparosok ugyszólván még a fuvar költséget sem keresték meg. Voltak iparosok, akik már délelőtt összeesomagoltak és elutaztak. Általában az volt a vélemény, hogy az utóbbi gyenge vásárok után a mostani volt még a leggyengébb. Talán csak a jeges limonádét áruló törökök csináltak üzletet, akiknek portékáját az eltilkadt emberek bőven fogyasztották.

Adófeltevések — kevés eredménnyel. A temesvári pénzügyvizsgálóságon gyors ütemben folynak az adófeltevések és azok legtöbbször mind kedvezőtlenül végződnek a feltekre nézve. Nicóara György kereskedő, aki az adózók érdekeit képviselőben vesz részt a feltevései tárgyalásokon, a legutóbbi esetben segíthet rajtuk, aminek oka nagyrészt az is, hogy különösen a vidékről a legtöbbben készületlenül jönnek be a tárgyalásra. Számos iparos, aki lemondott iparigazolványáról, nem hozza el magával az erre vonatkozó iratokat, mások viszont a munkanél-

kültséget nem tudják igazolni. Az iparosoknak és kereskedőknek igazolniuk kell azt is, hogy hány segéddel dolgoznak, továbbá ha tartozásaik vannak, amelyeket az adókövetésnél figyelembe akarnak venni. Hitelezőiktől kötelesek erre vonatkozólag bizonyítványt hozni.

Június elején nincsen általános munkaszünet. A munkügyi minisztérium rendelkezése szerint görög keleti pünkösöd másodnapján, június elején nincsen általános munkaszünet. Az üzletek nyitva maradhatnak, a szűrak és műhelyek dolgozhatnak és a munkások is megjelennék.

Fokozott hitelvédelem. Az igazságügyminiszter a törvényszéki elnökökhöz intézett köriratában felhívja azokat a fokozott hitelvédelemre. A miniszter utasítja a törvényszéki elnököket, hogy minden kénszeregyezési kérelmet vegyenek alapos megbirálás alá, mert az utóbbi időben többször előfordult, hogy számos kereskedő csak azért kér kénszeregyezséget, hogy hitelezőit kijátsza és megkárosítsa. Amely esetben megállapítják a csalárd szándékot, ott az illetőkkel a legradikálisabb megtorlást alkalmazzák. Ezentul minden kénszeregyezési ügyet három hónapon belül jogérvényesen el kell intézni.

Gabonárák árfolyama ma a következő: bánási buza hetvennyolc kilogramos 295 lei, hetvenkilenc kilogramos 310 lei, tengeri 300 lei, árpa 370 lei, zab 450 lei, lóliszt 340 lei és korpa 360 lei százkilónként.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 308.75, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 816.50, dollár 167.90, hollandi forint 67.50, dinár 2.99, francia frank 6.58, olasz lira 8.81, cseh korona 4.9350, német márka 40.05, osztrák schilling 23.66, magyar pengő 29.34, svájci frank 32.40, belgas (öt belga frank) 23.42.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Május 28.) Leszámitolóbank 80, Kereskedelmi Bank 90, Angol-Magyar Bank 62.5, Magyar Hitel 56.5, Pesti Hazai 148.5, Drasche 88, Csáky-Prackfalvi 7.5, Urikányi 58.2, Rima 31, Salgó 27.2, Általános Készlet 353, Beocsini 119, Nasicó 70, Spodium —, Szikra —, Ganz-Danubius 26.2, Magyar cukor 76.5, Déleukor 80, Lipták —, Egis 5.6, Nóva 20.2, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Mozi

Grock

A Forum-mozi hangosfilmje

Grock, a világhírű artista, az utólréhetetlen zenebohóc a főszereplője a Fórum-mozi új hangosfilmjének, amely száz százalékban németül beszélő film. Grock megpróbál feleségével vidéki kastélyába vonulni vissza, azonban barátai és bűmlői nem tudnak belenyugodni abba, hogy Grockot többé ne bűmlőhassák. Felkeresik magányában és beszélnek neki a hírről, a díesőségről, az orfeumról, a színpadról. És mi a dal vége? Az, hogy Grock feledve asszonyt, szerelmet, ott hagyja a kastélyt és visszatér az orfeumba. A film folytatása már az orfeumban mutatja Grockot, ahol másfél órányi műsor keretében szórakoztatja, kápráztatja, elképeszti a publikumot. Azonban nemcsak azt a publikumot, amely a mozivásáron látható és amelynek tetszémoraja hallható, hanem azt a közönséget is, amely a nézőtérien ül és lélekzettel visszafójtva lesi Grock minden mozdulatát. Az összes szerepeket elsőrendű művészek játsszák a filmben, amely technikai-lag is jól sikerült alkotás.

Mozi mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Bölcsődál. (Beszélő film.)

Forum mozi: Grock. (Német beszélő film.) Kiegészítésül Gigli és Fox Journal.

Gyárvárosi Apolló mozi: Elveszem a férjemet. (Beszélő film.)

JUNIUS hó 21-én

ötven százalékos utazási kedvezménnyel utazhat BUDAPESTRE a turista kiállításra

utólagos vizum

FÉL ÁRON

∴ Igazolvány a Déli Hírlapnál ∴

Díjmentesen kap mindenkégy belépőjegyet a kiállításra.

Külön vasúti és külön vizumigazolvány.

Csak egy

vizumigazolvány kell minden utlevélhez, akárhányan vannak felvéve az utlevélbe.

Vasutigazolvány ára a Déli Hírlapnál 120 lei, vizumigazolvány 100 lei

Apróhirdetések

A nyomozó gazdasági viszonyokra való tekintettel, amikor minden lej többletkiadás számításba jön, a Déli Hírlap kiadóhivatala elhatározta, hogy az apróhirdetések díjtételeit leszállítja.

Ezentul egy szó ára k + lei, vastagabb betűvel négy lei, legkisebb apróhirdetés ára husz lei.

Mindazoknak, akik állást keresnek, apróhirdetését ötven százalékos kedvezménnyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepe a állasközvetítést olcsóbbá tegyünk. Az ilyen állasközvetítő hirdetés ára tíz szög tíz lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hírlap részére: March-trafik, Küttel-tér 1.

A Gyárvárosban Kardos-trafik, Kossuth-tér, Gránátos-utca sarak.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Alkalmazás

Rikkancsok magas jutallékkal felvételnek. Jelentkezni d. e. a lap kiadóhivatalában.

Állást keres

Irodaszolgai vagy bármilyen állást keresek. Daurbach-palota (Lloyd-sor) házmaster (1398)

Adás-vétel

Zongora jó állapotban jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. (1682)

Zündapp motorkerékpár jó karban jutányosan eladó. Ghirodai csárda. (1404)

Vennék készpénzért kis családi házat 180.000—200.000. leiert Blaskovits- vagy Weisz-telepen. Körülírt ajánlatokat ár megjelöléssel „Készpénz” jeligére a kiadóba kérek. (1415)

Elsőrendű földieper eladó. Virsics II., Kiskereszt-u. 18. (1410)

Fűszerüzlet forgalmas helyen eladó. V., Vársor 6. (1411)

Üvegtelep cca 20—25 méter hosszú, csemegepolccal megvételre keresek. Wätz Terminus kávéház. (1413)

Kis bérház 5 lakással 120.000 lei, másik bérház 6 lakással, vízvezetékekkel 260.000, sarakbérház 8 lakással, két üzlettel 600.000 szép családi és kisebb-nagyobb bérházak sürgősen és olcsón eladók. Érdeklődni lehet Ujvári, Szarvas kávéház. II., Piata, Traian. (1414)

A Nagynyárfa

Írta: Oexel-Rónay Mihály báró.

(Minden jog fenntartva)

2. folytatás.

Harmadnapra kéknadrágos, fehércabátos császári bakák láncot képeztek a betyárfészek körül; vezetőjük háromszor belekiáltott: „Adja meg magát, aki él!” — Hogy válasz nem jött, sortűzet vezényelt... egy ólomgolyó koppant a Nagynyárfa kérégbe.

Mikor erre is néma csend maradt, szuronyt szegezve nyomultak előre — s a betyároknak hült helyüket lelték.

A hatóság tanyájukat feldulatta, fát, bokrait széthordatta... A Nagynyárfa egyszerre ismét tisztás szélén állott, egyedül a vén erdő szívében.

3.

Évekig ismét nem zavarta ember a csendet, nyugalmat. Csak madarak repkedtek, vadak futkároztak, bujkáltak, kuszómászók különböző válfajai vegetáltak. Hanem a Nagynyárfa egy nyáron rákapott egy harkály és ott, ahol a puszkagolyó derekát kivájtja, kétembernyi magasságban kopácsoló munkájával kerek lyukat vájt törzsén. Abban az időben az ország harci lángban állott.

A délvidék császárpárti lakossága Temesvár védő falai között keresett menedéket, a befogadás feltétele az volt, hogy kiki elegendő élelmet vigyen be magával.

Egy márciusi délutánon liszttel, burgonyával, füstölthussal terhelt harminc szekeret vontatott hat-hat fehér cimerez ökor déli irányból a fagybőrös mély uton Temesvárá irányában. A Versec—Detta vidéki birtokosság küldte előre Molnár Ferenc gazdatiszt vezetés alatt. A hajdani Oszlár falu helyén, éppen a Nagynyárfa közelében, mint száguldó fergeteg pörgékalapos, kékmándlis, sötétkék borjuszájásinges, pisztollyal, fokossal, karikásostorral felszerelt lovasapat termett előttük, huzárkapitánnyal az élén. Ez harsány hangon megállást parancsolt, a lovasok körülfogták a karavánt, elnászárgolták vezetőjét, s nevetve behajtották az ökröket az erdőbe. Rózsa Sándor volt szabadcsapatával.

A Nivelda vizét nyomtalan utának használva a Nagynyárfa alatti tisztásra terelték a szekereket, ott átadták az erdőben rejtőző nemzetőröknek és elkergették béreseiket.

Másnap reggel egy temesvári császári százados polgáriruhás lovasa sárga paripát léptetett a tisztás szélében. A magyarok ügyet sem vetettek rajta, hanem nyugodtan hordták elő fegyvereiket a sürrüsből. Egy részüket az élelmiszerek alá, a többit megrakva álló szénás szekerekbe rejtették. A lovas pedig, amint kiért láttávolságukból, sarkantyukra kapta maga alatt a lovat és hazavágtatott a látottakat jelenteni gazdájának. A jelentés még abban az órában eljutott magához báró Rukavina György tábornagy várparancsnokhoz.

A következő napon, 1849 március 18-án Temesvár egész lakossága lelkesen ünnepelte a Disztéren a pesti tizenkét pontok, meg a sajtószabadság temesvároni kihirdetésének első évfordulóját. Rukavina ürügyül használta ezt fel arra, hogy a várban lévő nemzetőrséget a császári csapatokkal lefegyvereztetve, a várost katonai közigazgatás alá vegye. Egyben a vár védelmi állapotba helyezését rendelte el. Ezen intézkedéseinek valódi oka az volt, hogy a lovászegény jelentése után néhány órára a nemzetőrpáncsnok engedelmét kérte, hogy szekereken Utvin felől takarmányt és élelmiszereket hozathasson be a városba. Rukavina pedig rögtön átlátta miszerint a Nagynyárfa alatt szekerekbe dugdosott fegyvereket akarná ily módon becsépszetni, hogy segítségükkel a nemzetőrség hatalmába kerítse a várat.

Április 25-én Bem József honvédtábornok, oldalán Petőfi Sándorral mint segédtszettel, tábort ütött a szabadfalui sikon és május 18-án ténylegesen megkezdte a vár ostromlását. Százhet napon keresztül, szakadatlanul bömböltek az ágyuk, okádták a tüzet, meg a gyilkoló bombákat. A lakosság pincékben, kazamatákban bujt meg, sokan a székesegyházba menekültek. Mikor ennek tetőzetét egy bomba átalszakította, sirboltjában, az elhunyt papság körében találtak menedéket az élők. A Nagynyárfa zsengelevézetű koronája az egész idő alatt remegott, subogott a nagy légnyomástól.

Augusztus 9-én báró Haynau Gyula osztrák tábornagy hátha

támadta a szabadfalui magyar seveget. Egy napig tartott a szabadságharc eme legvérengzőbb, legnagyobbarányú esatája, mely balsorsát végleg el is döntötte. A Nagynyárfa egész napon át himbálózott, hajladozott az ágyuk dörgése okozta viharban. Mire a nap vérvörösen az esti felhők közé hanyatlott, megcsömörlött az embervértől a harcmező... nem itta be, piros tócsákban terjengett fővenyén. Merev hullák között haldoklók hörögtek, sebesültek nyögtek, megcsontotak sóhajtoztak.

A csatazaj elültével a Nagynyárfa ágai megállottak, levelei mozdulatlan lógtak, mint heves megrázkodtatások után a petyhüdt idegek. A leborult esthomályban egymást támogatva, lassu imbolygással két megtört alak vánszorgott feléje. Az egyik ballabát vonszolta, homloka körül véres kötet viselt, a másiknak jobbkarja bénán lógott, szívetáján barna zubbonyát áztatta a vére. Két halálrészeg honvédharcos támolygott kinosan az éjben.

Távol egymástól ébredtek mindketten, hosszú ájultságból felesemélve s kuszva, mászva szökni indultak a haláltól. Riadtan egymásra bámultak, ahogy összetaláltak... aztán néma egyetértéssel, keserves erősködések között talpra segítették egymást, s öntudatlan vággyal, minden irány hián tántorogtak ki a halál birodalmából.

A Nagynyárfa előtt a mellén sebesült arcrá bukott, a fejlődéses melléje esett a fiúbe. Félig megüvegesedett szemekkel szenttelenül szemlélte bajtársa rövid haláltusáját. Mire ez kinyulott, megremevedett, amaz ólomsúlyu mélységes álomra hunyta szempilláit, s néhány rándulással, mély fohászos sóhajtasok között, érzés nélkül követte bajtársát, az öröklét honába. (Folytatás következik.)

Lakás

Lakást

2—3 szobás, modern, augusztus 1-re keresek. Lehetőleg kerttel. Cim a kiadóban. (1363)

Kiadó

egy szobás-konyhás lakás mellékkeliségekkel. Érdeklődni, II., Háromkirály-utca 25. péküzletben. (1391)

Lakás

utcai két szobás azonnal kiadó. Teljesen berendezett üzlethelyiség szintén. Zimmermann III., Teleky-u. 2. (1401)

Csinosan bútorozott szoba különbejárattal, fürdőszobahasználattal garantált tiszta, azonnal kiadó. (Török-u.) Str. Joffre 6. sz. (1412)

Auto-box

havi 600 leiert kiadó. IV., Pályaudvar ut 4. (1417)

Kiadó

egy modern, fürdőszoba, előszobás lakás. IV., Eötvös-u. 10. (1384)

Különféle

Temesvár forgalmas helyén

jól menő szálloda előnyös feltételek mellett bérebe adó. Cimeket „Szálloda” jeligére a kiadóba kérek. (1396)

Speckert Marián

névre szóló pirosigazolvány elveszett. Megtalálója a rendőrségen adja le. (1416)

HIRDETMÉNY.

A timisoarai belvárosi gör. kel. szerb hitközség bérbead 1.f. é. november 1-vel három (3.) évi időtartamra a Makry-féle alapítványi házban egy nagy sarak üzlethelyiséget, jelenleg birja Skodai Benó, ugyanott az udvarban egy helyiséget, jelenleg birja Zsinkovits és Comp. szintén f. é. november 1-vel 3 évre. Azonnal pedig egy 1 szobás lakás mellékkeliségekkel kiadó.

2. Azonnalra kiadó egy nagy betonozott pincehelyiség a hitközség Dóm-tér 4 sz. alatti házában.

3. A hitközség tulajdonát képező Scarlato Pavlovits-féle házban Városház utca 1-a sz. alatt egy üzlethelyiség minden szakmának alkalmas, azonnalra kiadó.

4. A Hunyadi-utcában Strada Vasile Alexandri 10 sz. alatt egy nagy garage, esetleg osztva is és egy áruraktárnak alkalmas helyiség 3 évre azonnal kiadó.

Fenti helyiségekre ajánlatok 10 százalék óvadékkal ellátva f. é. június hó 10 ig benyújtandók a hitközség irodájába, Piata Unirei 4. (Dóm-tér).

A hitközség fenntartja magának az árverés eredményének igazolását.

A belv. gör. kel. szerb hitközség választmányának üléséből.

Az Elnökség.